

Obsah

Poznámka vydavatelů k překladu druhého dílu	13
Předmluva	19
Předmluva k českému vydání.	20
Předmluva k anglickému vydání z roku 1930	21

1. kapitola

Biologie na konci 18. století	25
---	----

Část první

BIOLOGIE V PRVNÍ POLOVINĚ 19. STOLETÍ

2. kapitola

Lamarck a Cuvier	31
2.1. Lamarckovy názory	32
2.2. Lamarckův vztah ke Cuvierovi	34

3. kapitola

Idealistická morfologie	41
3.1. Spirální teorie.	42
3.2. Učení o metamorfóze	44
3.3. Homologie a analogie	48
3.4. Systematika.	50
3.5. Teorie o podstatě kategorií v klasifikaci zvířat	52
3.6. Přechod k evolučnímu pojetí světa zvířat	55

4. kapitola

Embryologie před Darwinem	60
4.1. Odvrat od preformace	60
4.2. Vznik nové embryologie.	61
4.3. Karl von Baer	62

5. kapitola

Buněčná teorie	68
5.1. Starší názory	68
5.2. Schleidenovo vystoupení	69
5.3. Schwann	73
5.4. Další osudy buněčné teorie	74

6. kapitola

Fyziologie před Darwinem	77
6.1. Německá fyziologie	77
6.2. Francouzská fyziologie	81

7. kapitola

Přechod od naturfilosofie k moderní vědě	83
7.1. Naturfilosofie	83
7.2. K novým směrům	86
7.2.1. Mill	86
7.2.2. Obrat v Německu: Liebig, Lotze, Fechner	89
7.3. Materialisté	92
7.4. Pozitivistická filosofie	93
7.5. Úcta k vědě	94

Část druhá**ROZMACH DARWINISMU****8. kapitola**

Příchod darwinismu	99
8.1. Starší úvahy o původu zvířat	99
8.2. Vliv geologie	103
8.3. Vestiges	104
8.4. Huxleyho a Spencerovy vzpomínky	105

9. kapitola

Charles Darwin	109
9.1. Darwinův život. Erasmus Darwin	109
9.2. Východisko Darwinovy teorie	111
9.3. Darwinova teorie	113
9.3.1. Natura non facit saltus	113
9.3.2. Vznik přechodů	115
9.3.3. Dědičnost	115
9.3.4. Šlechtitelství	116
9.3.5. Boj o život	116

9.3.6. Přirozený výběr	117
9.4. Některé zvláštnosti Darwinovy teorie	118
10. kapitola	
Alfred R. Wallace	122
11. kapitola	
Přijetí Darwinovy teorie	125
11.1. Podstata vědy	125
11.2. Přijetí Darwinovy teorie v Anglii	130
11.3. Přijetí Darwina ve Francii	133
11.4. Přijetí Darwina v Německu	134
11.5. Význam nových důkazů pro darwinismus	149
11.6. Nadšení z Darwinovy teorie.	153
12. kapitola	
Kritika darwinismu staršími směry	156
13. kapitola	
Filosofie a etika evolucionismu	163
14. kapitola	
Vliv darwinismu na jiné obory myšlení	168
14.1. Chemie, petrografie, astronomie	169
14.2. Barevné vnímání a jeho evoluce.	169
14.3. Jazykověda	170
14.4. Pedagogika.	172
14.5. Sociologie a dějepis	173
14.6. Sociální demokraté	174
14.7. Poezie	176
14.8. Kriminallistika	178
15. kapitola	
Darwinismus a náboženství	179
15.1. Podstata sporu	179
15.2. Názor Darwinův a názory darwinistů	181
15.3. Stanovisko církve	182
15.4. Původ protikladu mezi stvořením a přirozeným povstáváním	184
16. kapitola	
Krása v živé přírodě	189
16.1. Goethovy a Humboldtovy názory	189

16.2. Darwinistické pojetí krásy	190
16.3. Jiné názory na krásu v živé přírodě	193
16.4. John Ruskin	195
17. kapitola	
Mimikry	197
18. kapitola	
Pokrok a úpadek	202
19. kapitola	
Haeckel	206
19.1. Charakteristika	206
19.2. Haeckelovy všeobecné názory	209
19.3. Vztah k Darwinovi	211
19.4. Fylogeneze	212
19.5. Základní biogenetický zákon	215
19.6. Gastreová teorie	217
19.7. Monéry	219
19.8. Závěr	220
20. kapitola	
Samoplození	224
Část třetí	
DARWINISTICKÁ BIOLOGIE	
21. kapitola	
Antropologie	231
21.1. Paleontologie	231
21.2. Anatomie	233
21.3. Darwinovo pojetí	236
21.4. Chybějící článek	238
22. kapitola	
Rasové teorie	240
23. kapitola	
Darwinistická morfologie a embryologie	245
23.1. Vztah morfologie a historických věd	245
23.2. Přechodné formy	247
23.3. Orgány	249
23.4. Boj proti typům	253
23.5. Darwinistická embryologie	256

24. kapitola	
Geografické rozšíření zvířat a rostlin	260
24.1. Humboldtova klasifikace rostlin podle jejich habitu	260
24.2. Darwinovo historické a experimentální pojetí	261
24.3. Wallacovy zoologické oblasti a jejich botanické analogie	263
24.4. Návrat ke studiu přímé závislosti fauny a flóry na okolí	264
25. kapitola	
Paleontologie	267
25.1. Obecné poznámky	267
25.2. Paleontologie a darwinismus	269
25.3. Reakce proti Darwinovi	273
26. kapitola	
Přirozený výběr.	275
27. kapitola	
Carl von Nägeli.	278
28. kapitola	
Buněčná teorie po Darwinovi	281
28.1. Buněčná teorie v embryologii	283
28.2. Neuronová teorie	285
28.3. Spekulace o živých částicích menších než buňka.	286
28.4. Námitky proti buněčné teorii	288
29. kapitola	
Dědičnost	290
29.1. Zrod nauky o dědičnosti a jejích zákonech	290
29.2. Dědičnost získaných vlastností	294
Část čtvrtá	
ÚPADEK DARWINISMU	
30. kapitola	
Další osudy teorie o přirozeném výběru – neodarwinisté	301
30.1. Wagner a někteří spříznění teoretikové.	301
30.2. Roux	302
30.3. Weismann	303
31. kapitola	
Psychologie	310
31.1. Gall.	310

31.2. Specifické energie	313
31.3. Srovnávací psychologie	315
31.4. Wasmann.	318
31.5. Úpadek psychologie	319
32. kapitola	
Lamarckisté	322
32.1. Cope	324
32.2. Eimer	327
32.3. Butler	328
32.4. Pauly, Hering, Semon	330
32.5. Schopenhauer a von Hartmann	332
32.6. Jiní neolamarckisté	334
33. kapitola	
Evoluční myšlení v botanice	335
34. kapitola	
Nauka o individualitě	339
35. kapitola	
Druh a nižší jednotky v klasifikaci.	344
35.1. Pohlaví	345
35.2. Mnohotvárnost.	348
35.3. Skupiny menší než druh.	349
35.4. Variační statistika	353
35.5. Fyziologické druhy	355
35.6. Proměnlivost jako důsledek vlivu okolí	356
36. kapitola	
Rozmnožování	360
36.1. Druhy rozmnožování	360
36.2. Teorie o podstatě pohlaví	361
37. kapitola	
Křížení	364
37.1. Nauka o vlastnostech	364
37.2. Hybridizace	366
37.3. Friedmannova teorie konvergence	369
38. kapitola	
Vývojová biologie.	370
38.1. Rouxova vývojová mechanika	373

39. kapitola

Hans Driesch	377
39.1. Podstata ontogeneze.	377
39.2. Nauka o entelechii	381
39.3. Drieschova logika	382
39.4. Obecné poznámky	385

40. kapitola

Úpadek darwinismu	388
40.1. Odklon duchovních proudů od darwinismu a přírodní vědy	388
40.2. Úpadek objektivní vědy	390
40.3. Racionalistické přetvoření darwinismu.	392
40.4. Nová fyziologie	394
40.5. Nauka o účelnosti	397
40.6. Krize	401

41. kapitola

Dějiny věd a jejich podstata	405
41.1. Věda a výklad jejích dějin	411
41.2. Nauka o pokroku	412
41.3. Idea a její uznání	413

Přílohy

I. Darwinism v Čechách	417
1. Česká biologie.	417
2. Naturfilosofie v Čechách	419
3. Léta padesátá až osmdesátá	420
4. Český darwinism	422
5. Rozpor mezi vědou a literaturou.	427
6. Masaryk	428
7. F. Mareš	429
II. K dějinám biologie od Linnéa k Darwinovi	432
1. Před Darwinem	432
2. Biologie pod vládou darwinismu	441
3. Charakteristika darwinistické epochy	454

Stanislav Komárek: Zamyšlení o Rádlových *Dějínách biologických teorií* 457

Poznámky vydavatelů	461
Literatura k druhému dílu	493
Rejstřík věcný	517
Rejstřík jmenný	523

